

Aan de gemeenteraad, Adviesraad Sociaal Domein & het College van Burgemeester & Wethouders van de gemeente Bergen op Zoom

Bergen op Zoom, 20 februari 2024

Betreft: Brandbrief over de krimp op de sociale basis in Bergen op Zoom

Geachte heer, mevrouw,

De gemeente Bergen op Zoom bezuinigt op de sociale basis. Dat raakt de Bergse samenleving diep en leidt tot complexe en schrijnende situaties. Vooral voor de meest kwetsbare inwoners: mensen zonder steunend netwerk of huis, soms met (forse) financiële problemen en geen perspectief. Jongeren die, zonder steun, kansloos zijn en gezinnen waar huiselijk geweld de dagelijkse realiteit is. Bezuinigen op de sociale basis brengt voor deze inwoners de fundamentele zekerheid van hun bestaan in gevaar. Onze professionals zien de wachtlijsten nu al toenemen. Met deze bezuiniging staan we met onze rug tegen de muur. Door gebrek aan middelen en dus capaciteit moeten we harde keuzes maken. Met klem verzoeken wij de gemeente om het besluit van 28-12-2023, betreffende de jaarlijkse financiering en de inzet van de diensten van WijZijn, terug te draaien.

Besluit

Op verzoek van de gemeente is in de aanvraag voor 2024 voorgesteld de dienstverlening voort te zetten én extra in te zetten op het Jongerenwerk en de introductie van een Er-op-af-team. Het College heeft ons medegedeeld dat, gelet op het subsidieplafond, niet alleen de extra inzet afgewezen wordt, maar er ook géén indexering plaatsvindt over 2023 en 2024. Aangezien onze CAO-stijging 15% is, betekent dit een krimp over de volle breedte van het Sociaal Werk binnen uw gemeente.

Gevolgen

Uiteraard is er begrip voor de financiële positie van de gemeente. Maar het kan en mag niet zo zijn dat de meest kwetsbare mensen die rekening moeten betalen. De gevolgen van dit besluit zijn niet te overzien:

- Inwoners moeten te lang wachten en krijgen onvoldoende ondersteuning.
- Problemen worden daardoor complexer en de zorgvraag neemt toe.
- Dit heeft gevolgen voor de gezondheid en zelfredzaamheid.
- Jongeren lopen vast doordat ze onvoldoende worden ondersteund.
- De wachttijden voor het Algemeen Maatschappelijk Werk lopen op van vier maanden in 2023, naar zes maanden in 2024.
- Dit betekent een toename aan zorgvragen binnen de huisartsenzorg, geestelijke gezondheidszorg, verslavingszorg en de jeugdhulp.
- Meer overlast in de wijk omdat preventieve inzet en aanwezigheid in de wijk ontbreekt.
- De leefbaarheid en veiligheid in de wijken en dorpen komt verder onder druk te staan.

Investeren in de sociale basis

In plaats van te investeren in de sociale basis, zet de gemeente Bergen op Zoom een stap terug die voelbaar is voor uw inwoners en enorme impact heeft. Dit besluit staat in schril contrast met de ontwikkelingen waartoe wij én de gemeente Bergen op Zoom ons, met alle betrokken organisaties, zowel landelijk als regionaal, hebben geëngageerd. In de plannen rondom het Integraal Zorg Akkoord pleiten we voor het versterken van de sociale basis¹, een preventieve en integrale aanpak in nauwe samenwerking met inwoners. Dit als antwoord op de tekorten in de zorg. Investeren in sociale netwerken, gemeenschapszin en samenredzaamheid zijn hierbij cruciaal. Met deze krimpprognose kunnen we dit niet waarmaken.

Sociaal werk rendeert

We benadrukken dat onderzoek aantoont dat Sociaal Werk een belangrijke bijdrage levert aan het beperken van zorgvragen. Bezuinigen op het Sociaal Werk leidt direct tot aanzienlijk hogere kosten voor specialistische zorg. Dit staat nog los van het leed bij de kwetsbare inwoner die daarmee in een vroeg stadium geen passende ondersteuning krijgt. Op basis van 14 maatschappelijke kostenbatenanalyses (MKBA's) binnen de 32 businesscases constateert SEOR² dat de brutobaten gemiddeld een factor 1,6 hoger liggen dan de kosten. Sociaal Werk is daarmee een investering in de samenleving en geen kostenpost.³ Het vraagt om het maken van andere keuzes. Er zijn verschillende voorbeelden⁴ van gemeenten die hierin een ander besluit hebben genomen op basis van dezelfde financiële noodzaak. Ook binnen de bestaande begroting kunnen andere keuzes gemaakt worden.

Wij roepen de gemeente dringend op om het besluit tot bezuiniging op de sociale basis terug te draaien. Om de volledige indexering van 2023 en 2024 alsnog toe te passen en de extra noodzakelijke inzet voor jeugd en Er-op-af-team alsnog in te zetten. Graag nodigen we u uit om samen met ons hierover in gesprek te gaan. Het is van het grootste belang dat we gezamenlijk streven naar de best mogelijke en betaalbare ondersteuning en zorg voor onze inwoners. Voor nu, maar zeker ook in de toekomst.

Met vriendelijke groet,

Ad van Rijen
bestuurder

Bijlage 1: Ondertekening namens bewonersplatformen
Bijlage 2: Ondertekening namens de partners in de wijk

---

¹ De waarde van het sociaal domein

<https://vng.nl/nieuws/de-waarde-van-het-sociaal-domein-investeren-vereist>

² Meta-analyse Businesscases Sociaal Werk, Erasmus School of Economics

https://www.sociaalwerk-werkt.nl/sites/fcb_sociaalwerk/files/2021-03/meta_analyse_bc_sociaalwerk_eindrapportdef260121.pdf

³ Onderzoek Sociaal Werk rendeert met een factor 1,6

<https://www.sociaalwerk nederland.nl/actueel/nieuws/9814-onderzoek-wijst-uit-sociaal-werk-rendeert>

⁴ Onderzoek Investeren sociaal werk niet in verhouding tot maatschappelijke opgaven

<https://www.sociaalwerk nederland.nl/actueel/nieuws/12747-onderzoek-investeren-sociaal-werk-niet-in-verhouding-tot-maatschappelijke-opgaven>